

RED III-direktiivin kansallinen toimeenpano – bioenergian kestävyys

Bioenergia ry ja Energiateollisuus ry / jäsenwebinaari
14.10.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Toimeenpano ja aikataulu

- TEM asetti työryhmän selvittämään RED III-direktiivin kestävyyskriteerien edellyttämien muutosten kansallista toimeenpanoa
 - Jäsenet: TEM, MMM, YM ja VM
 - Pysyvät asiantuntijat: Energiavirasto, Bioenergia, ET, MTK, Metry, SBB ja SLL
 - Toimikausi 1.11.2023 – (31.5.2024) – 30.9.2024
 - Työryhmä kokoontui yhteensä 12 kertaa
 - Työryhmän kokousaineisto on julkaistu työryhmän [hankesivustolla](#)

Työryhmän tehtävä ja työskentely

- Työryhmän keskeisenä tehtävänä oli avustaa RED III-direktiivin kansallisen toimeenpanon suunnittelussa ja valmistelussa.
- Työryhmän työssä arvioitiin sitä, mitä uutta sääntelyä tai muutoksia nykyiseen lainsäädäntöön tarvitaan RED III -direktiivin ja siinä asetettujen bioenergian kestävyyskriteerien ja kaskadikäytön periaatteen toimeenpanossa sekä vaatimusten mukaisuuden osoittamisessa.
 - Arvioissa oli tärkeää ottaa huomioon biopolttoaineet, bionesteet ja biomassapolttoaineet sekä niihin kohdistuvat maatalousbiomassaa ja metsäbiomassaa koskevat kestävyyskriteerit.
 - Suurin työ painottui metsäbiomassaa koskevien vaatimusten arviointiin, sillä niihin kohdistuu direktiivissä suurimmat muutokset.
 - Työryhmän työssä tuli huomioida myös pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaukset koskien bioenergiaa.

Esimerkki: Metsäbiomassan hakkuukriteeri iv)

- iv) että hakkuun yhteydessä otetaan huomioon maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen kielteisten vaikutusten minimoimiseksi;

Esimerkki: Metsäbiomassan hakkuukriteeri iv)

- iv) että hakkuun yhteydessä otetaan huomioon maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen **kestävän metsätalouden periaatteiden mukaisesti mahdollisten haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tavalla, jolla vältetään kantojen ja juurien korjuu, ikimetsien ja aarniometsien, sellaisina kuin ne on määritelty metsän sijaintimaassa, heikentyminen tai niiden muuntaminen plantaaseiksi ja herkällä maaperällä tapahtuva hakkuu; että hakkuun yhteydessä noudatetaan laajoille avohakkuille, sellaisina kuin ne on määritelty metsän sijaintimaassa, asetettuja enimmäisrajoja ja kuolleen puuaineksen korjuussa sovellettavia säilytettävien puiden määrää koskevia paikallisesti ja ekologisesti asianmukaisia rajoja ja että hakkuun yhteydessä noudatetaan vaatimuksia sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla minimoidaan mahdolliset haitalliset vaikutukset maaperän laatuun, mukaan lukien maaperän tiivistyminen, sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin**

Esimerkki: Metsäbiomassan hakkuukriteeri iv)

- iv) että hakkuun yhteydessä otetaan huomioon maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen **kestävän metsätalouden periaatteiden mukaisesti mahdollisten haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi** tavalla, jolla **vältetään** kantojen ja juurien korjuu, ikimetsien ja aarniometsien, sellaisina kuin ne on **määritelty metsän sijaintimaassa, heikentyminen** tai niiden muuntaminen plantaaseiksi ja herkällä maaperällä tapahtuva hakkuu; että hakkuun yhteydessä noudatetaan laajoille avohakkuille, sellaisina kuin ne on **määritelty metsän sijaintimaassa**, asetettuja enimmäisrajoja ja kuolleen puuaineksen korjuussa sovellettavia säilytettävien puiden määrää koskevia paikallisesti ja ekologisesti asianmukaisia rajoja ja että hakkuun yhteydessä noudatetaan vaatimuksia sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla **minimoidaan mahdolliset haitalliset vaikutukset** maaperän laatuun, mukaan lukien maaperän tiivistyminen, sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin

Työryhmän tehtävä ja työskentely

- Työryhmän loppuraportti julkaistaan lähiaikoina
 - SLL jätti eriävän mielipiteen
- Muutokset lakiin biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista (393/2013) - voimaan viimeistään 21.5.2025
- Varsinaisen lakiehdotuksen valmistelu tapahtuu TEMin virkatyönä
- Lausuntokierros alkuvuodesta 2025

Vaikutusarvioita

- Kokonaislämpötehoraja alenee 7,5 MW
 - Uusia laitoksia kestävyyssäätelyn piiriin noin 70 kappaletta
 - Haettava kestävyysjärjestelmän hyväksyntää Energiavirastolta
- Voimassa olevien kestävyysjärjestelmien muuttaminen uusien vaatimusten seurauksena
 - KHK-kriteeri laitoksen käyttöönotto vuoden mukaan
 - Tarkastuslausuman lisääminen siitä, ettei metsäbiomassaa ole hankittu kielletyiltä alueilta
- Biokaasun tai liikenteen biopolttoaineiden osalta ei tunnustettu suurempia muutostarpeita

KHK-kriteerin soveltaminen

- Kiinteiden biomassapolttoaineiden kokonaislämpötehoraja alennetaan 20 MW:sta 7,5 MW:iin
- KHK-kriteeri siirtymäsäännöksillä olemassa oleville laitoksille (0-80 %)
 - 80 % aikaisintaan vuonna 2026
 - Alkaen 2030 kaikilla 80 %

Käyttöönotto vuosi	2025	2026	2027	2028	2029	2030 ->
2009 tai aiemmin	-	80%	80%	80%	80%	80%
2010	-	80%	80%	80%	80%	80%
2011	-	-	80%	80%	80%	80%
2012	-	-	-	80%	80%	80%
2013	-	-	-	-	80%	80%
2014	-	-	-	-	-	80%
2015	-	-	-	-	-	80%
2016	-	-	-	-	-	80%
2017	-	-	-	-	-	80%
2018	-	-	-	-	-	80%
2019	-	-	-	-	-	80%
2020	-	-	-	-	-	80%
2021	70%	70%	70%	70%	70%	80%
2022	70%	70%	70%	70%	70%	80%
01-11/2023	70%	70%	70%	70%	70%	80%
11/2023->	80%	80%	80%	80%	80%	80%

Tarkastuslausuma

- Nykylainsäädännössä ei vielä edellytetä, että metsäbiomassasta biopolttoaineita, bionesteitä tai biomassapolttoaineita tuottavat laitokset antavat kestävyysjärjestelmän tarkastuksia varten yritystason **tarkastuslausumia siitä, että metsäbiomassaa ei ole hankittu kielletyiltä alueilta.**
- Kestävyyslain 12 §:n mukaan toiminnanharjoittajalla on oltava kestävyyskriteerien noudattamista koskeva järjestelmä, jollei kestävyyskriteerien täyttymistä osoiteta komission hyväksymällä vapaaehtoisella järjestelmällä. **Toiminnanharjoittajan on varmistettava kriteerien täytyminen sopimuksin suoraan tai välillisesti kaikkien tuotantoketjun toimijoiden kanssa.** Nämä sopimukset kattavat myös ne toimijat, joihin vii-kohdassa mainittua uutta kriteeriä sovelletaan. Vaatimus olisi otettava osaksi kestävyyslain muutosta.
- Kansallisen järjestelmän soveltamisalan vuoksi vaatimus **tarkastuslausuman antamisesta olisi tarkoituksenmukaista kohdistaa lain mukaisiin toiminnanharjoittajiin**, joihin myös Energiaviraston valvonta kohdistuu.

Työryhmän suosituksia

Työryhmän suosituksia

- Laki biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista - soveltamisalaa laajennetaan lainmuutoksella kattamaan RED III -direktiivin vaatimat muutokset:
 - Uudet kokonaislämpötehorajat sekä biometaania koskeva virtausnopeus
 - Metsäbiomassaa ja maatalousbiomassaa koskevat kestävyyskriteerit
 - Vaatimus tarkastuslausuman antamisesta
 - Sekajätteen lajittelujärjestelmiä tulisi tarkastella osana jätepuitedirektiiviä ja jätelain uudistamista koskevia prosesseja
 - Pyritään mahdollisimman vähäiseen hallinnolliseen taakkaan sekä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia järjestelmiä tulisi hyödyntää
 - Toimeenpanossa huomioidaan siirtymäsäännöksellä mahdollisuus osoittaa biomassan kestävyys siitä hetkestä eteenpäin kun lakimuutokset ovat tulleet voimaan

Työryhmän suosituksia

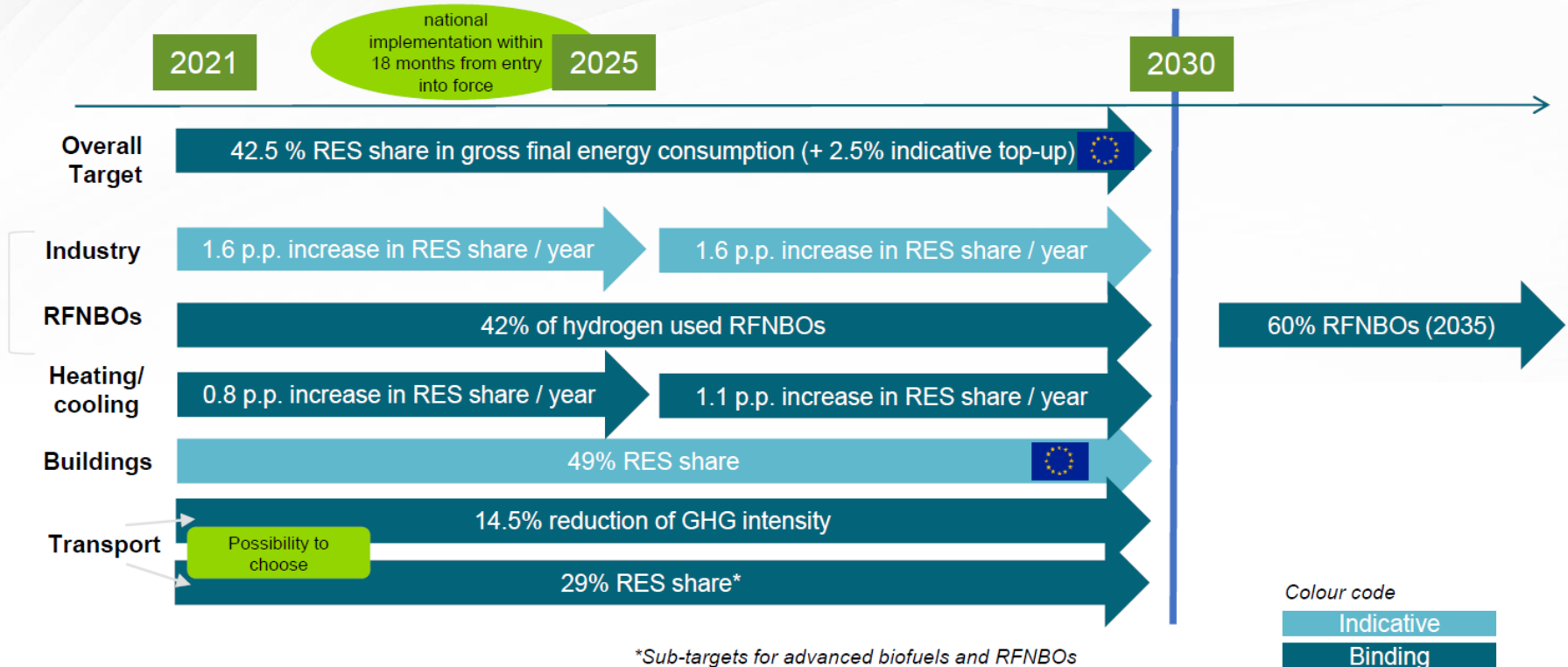
- RED III -direktiivin mukaisen kaskadikäyttöperiaatteen toimeenpano ei edellytä tällä hetkellä aktiivisia täytäntöönpanotoimia
 - Vaatimus koskisi uusia jäsenvaltioiden suunnittelemaa tukijärjestelmiä
 - Biomassan verottomuutta tai päästökauppaa ei katsottaisi tällaiseksi tukijärjestelmäksi
- Tiettyjä metsäbiomassajakeita koskeva suora tukikielto viedään energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023–2027 annettuun valtioneuvoston asetukseen (262/2023)
 - Saha- ja vaneritukit, teollisuuslaatuinen raakapuu, kannot ja juuret
- Iki- ja aarniometsien määritelmien tulkinta tehdään osana kansallista vanhojen metsien ja luonnontilaisten metsien määrittelyä koskevaa prosessia

Työryhmän suosituksia

- Työryhmä arvioi, että Suomi täyttää RED III-direktiivin maatason kestävyysvaatimukset.
- Työryhmä on kuitenkin tunnistanut, että tiettyjä kestävyysosa-alueita voitaisiin vielä kehittää, jotta direktiivin vaatimustenmukaisuus tulisi vielä paremmin katetuksi:
 - Tarkkarajaisempi määritelmä herkille maaperille
 - Laajoina avohakkuina voitaisiin kansallisesti pitää 200 hehtaarin laajuista avohakkuuta (ympäristönvaikutusten arviointimenettelystä annettu laki (252/2017))
 - Ojitusten ilmoitusmenettelyn laajentaminen tietopohjan lisäämiseksi

Overview of RED III targets

Työ- ja elinkeinoministeriö
Energiaosasto // Uusiutuva energia

[harri.haavisto\(at\)gov.fi](mailto:harri.haavisto(at)gov.fi)